

הזרוע והלחיים פרק עשירי חולין

מסורת הש"ס

(א) זכורות יד. [תמורה י.
לג:], (ב) [דברים יב],
(ג) [שם],

גליון הש"ס

רש"י ר"ה חורוע והלחיים
וכו' משום דבעי וכו'. עי'
לקמן דף קלח ע"ב דרש"י
ד"ה לצד מראשית הגז:

מוסף רש"י

שקדם מור קבם
להקדשן ששים לה
מוס קבוע והקדשן
להנכר להבדיל מממנם
לחיות נלמז (בבבורה כז) ורואצין
חיבינ בבבורה. לאחר
פדיוס אל ילדו (שם)
אל קבוע כל ושלח
פדיון כימי (תמורה ז)
ובמזמורת. וזעו וליס
קבוע מחולן גמורס
וירואצין
לחולין. פדיון גמרי
לזאז ולעבד מחולן גמרי
משוס דמקשרה אל מורה
עליכין קדוש מלכא
(שם) ודורן מורה.
ואפילו חרעב קדוש פדיון
ואפילו לאחר פדיון
(תמורה זכ) והרשעתן
בחורן פטור. אפילו
קדוש חרעב ואפילו חי
משנן קל כנון דוקין
שנעין לגבי קדוש
מימידי הסוקט כחוק, הכל
פטור משוס להל
עלין עממול קדוש על
כך (בבבורה שם). ואם
לאחר פדיון, קדוש
להפיל לנכסין, שדון
קדושן ממורה וזאז מין
דגרשי מלכא קדוש שיש
נפדן אלל מין שישנו
לעמור פדיון הכסן בשעת
הערכה, דכתי ופדיון
אלל הכסמה ודלד והעדין
הכסן וזי והרשעה.
החור הבבור והממשר.
שפילי כמזמן מלה
קדוש ממורה. דכסור
רחם מקדוש ומעבד כמי
לא יקבד קל טוב לה.
דממען פדיון כסן על
זוט קדוש, טוב עס או
דמז עזר. כמזמן לזקיקי מל
ומלה עלין קדוש (שם)
וארואצין קדוש שפילי
לאחר פדיון אקורין גניה
ועברה ודורן
החלבן אסור כז. מפרס
גמלה ששנעבדו חור
פדיון וזלו לאחר פדיון
(שם) והרשעתן בחורן
קדוש פדיון, חייב כרם,
ובגמלה מפרס דוקין
שנעין דלחין קל לפסין
ולאכלה דר קרעבא דלא
אל עול לא ידיר, דלא
בשאר מומין לא תאמנין
במקמל יומא (שם). דלא
אלל מעד חייב עס
אל לא (שם) וקביר.
ואין נפדן דעני עממה
(אברהם שם)

הזרוע והלחיים. בארץ ובחולה לארץ. * משום דבעי למימר
בחולין אבל לא במוקדשין נקט להו: **כפני הבית**. בעודו
קיים: חולין אינן חייבין בחמה ושוק אלא קדשים לחודיהו: **ואסן**
אוסס. בחמה ושוק כמיב. אותם מיעוטא הוא חמה ושוק אין ולא

דבר אחר: כל הקדשים שקדם מוס
קצוץ להקדש. הרי הן כמקדש עמים
ואזנים לדמיה ואין בהן קדושת
הגוף ואם נפדו הרי הן כחולין גמורים
ומייצגים צבכורה אם ילדו צבור הרי
הוא קדוש וצבור זמן שלם נפדו לא
דלמחר צבכורות פ"ב (דף ד.) קסבר
האי תנא קדושת דמים מדמה מן
הצבכורה דאין קדושה חלה על קדושה:
ווללן וחלצן מותר לאחר פדיונם. מה
שאין כן במקדש תמימים ונסמאצו
ופדאן דלמחר צבכורות (דף טו.) רק
כל אות נפשו תזבח ואכלת פשר
פסולו והמוקדשין לאחר פדיון
הכתוב מדבר מדלמקטירין קרא למימר
זהו הטמא והטורח יאכלנו וכתב
תזבח ואכלת פשר תזבח ולא גזיה
ואכלת ולא לכלבץ פשר ולא חלב
ווללן דתמימים שנסמאצו ונפדו תנן
במתניתין דאסור וצבכורות (דף ד.)
מוקמינן כגון דליעבר לפני פדיונו
ואתיליד לאחר פדיונו דין רישא דקדושו
מותר דין סיפא דקדמי אסור: ויואלץ
לחולין. ע"י פדיון להיות כחולין
גמורים אפילו ליגזו וליעבר מה שאין
כן בקדש הקדשן את מומן כדלקמן
במתניתין: והשוהטן בחוץ פטור.
ואילו בקדש הקדשן את מומן תנן
מתניתין לקמן דחייב אם שחט בחוץ
קודם פדיון ואע"ג דלינן ראויים
לפתח חלה מועד דלא צנעו ראויים
נינהו ותנן (נחמס דף קיב.) הראוי

לפתח אבל מועד חייבין עליו בחזק ושאניו ראו וצפנים אין חייבין דר"ע דלמרא אס עלו לא ירדו הילכך הואיל וצפנים לא ירדו חייבין ע מני לה משום זכורות והכא מני לה משום מתנות: ואין עושין תמורה: תמורה ואפילו נעשה רע אחר שהקדישו אבל רע מעיקרו אינו ע פודין את הקדשים להאכילן לכלבים כדפרישית לעיל ואכלת ולא לכלל יניגהו ולא נחת להו קדושת הגוף ועוד אשמעינן דלח צביין (ה) דכתיב צביון קדשים שנסמאזו לאחר כך והעמיד דלח בהמה (ו) דלכתיב שקדם מומן להקדיש חלה עליהם קדושה גמורה לכל דבריה ולא שנא בעל מום קדיש חס קרב ובעל מום נאכל לכהן כדליפנין צב זכור בעל מום שמתנה לכהן ומעשר בהמה נמי כתיב ציה (ויקרא) היינו בעל מום: או מום עובר קודם להקדש. דמוס עובר כממ להיתר אכילה פטורין מן הבכורה אס ילדו דכתיב בכור (דברים יג) כלצצ ומן המסנות. זרוע ולחיים וקיבה דאין נוהגין בצבי ואיל דכתיב (ש) לעיל תזבח ואכלת אין בהן אלא היתר זביחה ואכילה בלצצ אבל לאיצטר לפני פדיונו ואחיליד לאחר פדיונו איצטר ואחיליד לא אפילו קדם מומם להקדיש נמי ולכן לפני פדיונו אסור: והשואטע פמורה. קודם פדיון דכתיב (ויקרא כ) טוב זרע או רע בטוב: דאין פודין את הקדשים להאכילם לכלבים: גב' הוה אמינא והיכי מניין למימר הכי הא איכא למפרך בזהי ק"ו מה לחולין כו' וכו' ולא הקדש ועוד תקדיש כתיב (ש) ולא שכבר קדוש: פויס מוצק דחולין דליכא למיפרך בזה שכן חייבין צבכורה שאין יולדין: ראש (יח) גז לאגן ולא הקדש: ראשית הגז כל השנה כשהוא גזוז ואלו נותן לכהן היי' דקרי תרומה (ש) ראשית דגגן: תיישים זכרים איל בזה מין' ומתישים חולין: מעשר בהמה אינו בתוקדשין דכתיב (ויקרא כ) יהייה למיפרך תאמר בתוקדשין שאין נכנסין לדיר להמעשר: מוקיים. א נמעשרו ואין זריכין עוד להכנס לדיר: מה לוקנים. תיישים זקנים ד תאמר בקדשים שלא נכנסו כבר לדיר להמעשר. ומסדר אי לאו אותם אס לקח עשרה טלאים מן השוק פטור מלעשר דצדקך ואלאן אמר פירש לחיים כדלמרא בזהשטח (לעיל לה): פטור ממעשר בהמה דאינו ראוי בפ"צ דזכורות (יז). ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקא אומר נאחם השמות הללו כלום ויהא דופן ויתוס דלולהו ומיעטי מהא קי אע"ג דבעל מום נכנס לדיר להמעשר אלו אין נכנסים: ה"ה ממ לאו דאחם אתי כפ"ו: מה קדשים שאין חייבים בנסנות. ד"ה ממ קרא. במתנות חולין זה יהיה דבר זה נוהג בחולין ואין מהו ושוק נותחם

הזרוע והלחיים. תלמוד לומר ואתן אותם: ואי לא קל וחומר לא הוה צריך קרא אע"ג דסתמא כתיב בין בחולין בין בצמוקדשים דה"א דבר הלמד מעמינו בזה הכבוד מדבר בחולין ככתיב לעיל מהאי קרא דגנן תייריך וגו' וזרעו ורשיתו האזינו וזהו בצמוקדשים דלמך דלמך לקמן פרק ראשית הגז (דף קל"ה):

הזרוע והלחיים * והקבה נהרגין בארץ
ובחוצה לארץ בפני הבית ושל
בפני הבית יבחולין אבל לא במוקדשין
שהיה כדן ומה אם החולין שאינן חייבים
בחוזה ושוק חייבים במתנות קדשים שחייבים
בחוזה ושוק אינו דין שחייבים במתנות ת"ל
ואתן אותם לאחר הבהן ולבניו לחק עולם
אין לו אלא מה שאמור בענין ^(ב) כל הקדשים
שקדם מום קבוע להקדשן ונפדו חייבין
בבכורה ובמתנות היוצאין לחולין להגזו
ולהעבד ויולדן וחלבן מותר לאחר פדיונן

וַיֵּאָדָן עוֹשֵׁי תַמּוּרָה¹ וְאֵם מִתּוֹ יִפְדוּ יְחוּץ מִן הַבְּכוֹרָה
 שֶׁהָיָה הַקֹּדֶשׁ אֶת מוֹמֵן אוֹ מוֹם עוֹבֵר קוֹדֵם לַהֲקִדְשׁ
 מוֹם קְבוֹעַ וּנְפִדוּ פְטוּרִין מִן הַבְּכוֹרָה וּמִן הַמִּתְנֻת
 זֶה וְלֹהֶעֱבֹד וּלְדַלּוֹת וְחֻלְבֵּן אֲסוּר לְאַחַר פְּדִיּוֹן וְהַשּׁוֹתֵם
 מוֹרָה וְאֵם מִתּוֹ יִקְבְּרוּ: **נִמ'** מַעֲמָא דְכֹתֵב רַחֲמָנָא
 הוּא אֲמִינָא קִדְשִׁים חִיבִין בְּמִתְנֻת אִיכָא לְמִיפְרָךְ
 בְּבִכּוֹרָה תִּיתִי מוֹכְרִים מָה לִּזְכָּרִים שְׁכֵן חִיבִין
 מָה לְתִישִׁים שְׁכֵן נִכְנָסִין לְדִיר לְהַתְעַשֵּׁר מִזְקִינִים
 לְדִיר לְהַתְעַשֵּׁר מִלְקוֹחַ וְיִתּוּם מָה לְלִקּוֹחַ וְיִתּוּם
 לְיִיר לְהַתְעַשֵּׁר בְּמִינֵן קְאֻמֶּרֶת קִדְשִׁים נִמִּי בְּמִינֵן
 וְיִהְיוּ חוֹלִין חִיבִין בְּחֻזָּה וְשׁוֹק מִקַּל וְחוֹמֵר וְמָה
 בְּמִתְנֻת חִיבִין בְּחֻזָּה וְשׁוֹק חוֹלִין שְׁחִיבִין בְּמִתְנֻת אִינוּ
 אֲמַר קֵרָא² זֶה יִהְיֶה מִשְׁפָּט הַכֹּהֲנִים זֶה אֵין מִיִּדֵּי
 דְכֹתֵב רַחֲמָנָא זֶה הָא לֹא הִכִּי הוּא אֲמִינָא חוֹלִין
 כְּעֵי תְנוּפָה הִיכָא לִינוּפִינְהוּ אִי אֲבִרָאִי³ לִפְנֵי ה' כְּתִיב

וְיָחַד הָא מוֹקְמִינָן לֵה צְבֻרוֹת (דף טו.) דְּרוֹקִין שְׁבָעִין וְאַלְבִּישׁ
 וְיָחַד. וְכוּלָּהּ הֵךְ מַתְנֵי מִיתֵינָא צְבֻרוֹת צִפְרָן שְׁנֵי (דף ד.) וְהַסֵּ
 פִּילֵי קוֹדֵם פְּדִיוֹן. וְצְבֻרוֹת [יד] מִפְּרָשׁ טַעְמָא טוֹב מַעֲקֵרוֹ עוֹשֶׂה
 תְּמוּרָה: וְאִם מִמּוֹ יִפְדּוּ. וְאִעֲפִי שְׁאִינֵי רָאוּיִם אֲלֵלָּא לְכַנְּסִים וְאִין
 יֵהִי בְּקֻדְשִׁים שְׁקֵדֵם הִקְדָּשָׁן אִתּ מוֹמֵן אֲבָל הֵי כִּיִּקְלָלָא צַעֲלֵמָא
 הָעֵרֶכָּה וְקִסְרָא קִדְשֵׁי צִדָּק הַבִּית לֹא הִיוּ בְּכֻלָּל הָעֵמֶלָּה וְהָעֵרֶכָּה
 (סו) וְכִיּוֹן דְּמַתָּה אִי אִפְשָׁר לְהַעֲמִידָה: חוּץ מִן הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר.
 אֲלֵלָּא שְׁחָן צְבֻרִים לִקְדָּשׁ צְבֻרֵם צְרָחֵם תְּלָה רַחֲמָנָא לֹא שָׁנֵה אֵת
 רִית (דף טו.) וְצֻרֵם יֵהִי לֶךְ [בְּמַדְבָּר ית] צִבְרָם תֵּרִי מִשְׁמַעַת לִימַד עַל
 הָעִשְׂרִי יֵהִי קִדְשׁ לֹא יִבְקָר בֶּין טוֹב לְרַע טוֹב הֵיִינוּ חָס רַע
 לְיִתְהִי דְּמִי: פְּטוּרִין מִן הַבְּכוֹרָה. וְאִעֲפִי שְׁנִפְדּוּ וְיֵאלֹא לְחוּלִין
 וְיֵאלֹא וְצִי וְאִיל פְּטוּרִים מִן הַבְּכוֹרָה דְּהָא בָּקָר וְאֵלָן כְּחִי [שס טו]:
 אִם שֶׁה: וְאִין וְיֵאלֹא לְחוּלִין. בְּדִרְיוֹן: לִיגוּ וְלִיבְדָּה. כְּדִפְרִישִׁת
 וְיֵה וְעִבְדָּה לֹא: וּלְהִין וְחֻלְטָן אִסּוּר. צְבֻרוֹת (דף ד.) מוֹקִי לֵה
 פְּדִיוֹן וְלֹד צִי וְאִיל הוּא וְאִם נוֹלֵד לִפְנֵי פְּדִיוֹן מִמָּי אִירֵיָה הֵי
 חוּץ חִיִּב. כְּדִפְרִישִׁת לְעִיל דְּרוֹקִין שְׁבָעִין וְקוֹדֵם פְּדִיוֹן: וְעוֹשִׂין
 מִמַּעֲמָלִין. יִקְבְּרוּ אֵת מִשּׁוֹם דְּבִצְעִין הָעֵמֶלָּה וְהָעֵרֶכָּה אֵת מִשּׁוֹם
 הַבְּכוֹרִים חִיִּבִּין בְּמַתָּוֹת. מִקָּל וְחוֹמֵר מַחֲוִילִין כְּדִאֲמַרְנָן בְּמַתְנִיתִין
 לְמָה לִּי: צְבֹר אִינוּ נוֹהֵב בְּמוֹקְדָשִׁים דְּבִקְרָן וְאֲנָקָן כְּחִי (דְּבִרִּים טו)
 כְּלוֹמֵר אִי לֹא אֹתָם דְּקִרָא הוּא אֲמִינָה יִתִּיתִי צִק"ו מוֹכֵרִים
 הֵגו אִינוּ נוֹהֵב בְּמוֹקְדָשִׁים דְּהָא לֹא צִי גִיָּה נִיבְהוּ דְּכִמְכִּי (שס)
 צִבְר מוֹעֵת כְּדִמְפִּרְשׁ לִקְמָן (דף קלח.) שִׁיעוּרָא וְקִרִי לִיָּה רִאשִׁית (דְּבִרִּים ית)
 צְבֹרָה וְלֹא רִאשִׁית הֵגו וְאִי לֹא אֹתָם מַחֲוִיבִין מַתָּוֹת בְּקֻדְשִׁים
 דְּשֶׁה וְאִם שְׂכַבֵּר קִדְשׁ צִב"צ צְבֻרוֹת (דף נג.) הֵילֵכֶל לֹא אִתִּי צִק"ו לְאִירֵכָּ
 לֹא אֹתָם הוּא מִיִּתְנִין לִיָּה מִקִּי"ם מַתְנִישִׁים זֻקִּינֵי דְּחוּלִין שְׂכַבֵּר
 לְהִין דְּבִין הוּא שְׁחָן חִיִּבִּין בְּמַתָּוֹת: שְׁחָן נִכְנָסוּ צִבְר לְדִיר לְהַעֲשֶׂה.
 הוּא מִיִּתְנִין לְהוּ צִק"ו מִלְּקוּחַ וְיִתּוּם. הִלְקוּחַ פְּטוֹר מִמַּעֲשֵׂר בְּהֵמָה
 וְחֻמְנָה וְהִיתּוּם שְׁמַתָּה אֲמֹו צִשְׁעָתָ לִידָה כִּגוֹן זֶה פִּירֵשׁ לְמִיתָה זֶה
 דְּשֶׁה דְּכִמְכִּי [ויקרא כג] תַּחַת אֲמוֹ פִּרְט לִיתּוּם וְלִפְטִין מַעֲשֵׂר בְּהֵמָה מִיָּהּ
 כִּלְכָן תַּחַת אֲמוֹ וְנִחְמָר לֵהֲלֵן [ויקרא כז] תַּחַת הַשֶּׁבַע מֵה כִּלְכָן פִּרְט כֻּלָּל
 דְּשׁוֹר אֹו כִּשֵּׁב [שס כג] אֶף לֵהֲלֵן לְעִנְיִן מַעֲשֵׂר פִּרְט לְכָל הַשְּׁמוֹת הֵלְלוּ
 וְקִאֲמַרְם קֻדְשִׁים נְמִי בְּמִיָּן. כִּגוֹן חוּלִין נִכְנָסִין לְדִיר הֵילֵכֶל אִי
 עֵינִין לְהוּ מִמַּתּוֹת דְּכִמְכִּי גִיָּה זֶה וְשׁוֹק אֹתָם וְלֹא מַתָּוֹת: אִמֵּר
 בְּכֹן: בְּחֹה וְשׁוֹק כְּחִיבָא תְּמוּפָה לִפְנֵי ה': אִי אֲבִרְאִי. חוּץ לְעוֹרָה:

קא

[illegible]

תורה אור השלם

1. כִּי אֶת חֲזוֹן הַתְּנוּפָה
וְאֵת שְׂקוֹ הַתְּרוּמָה
לְקַחְתִּי מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִזְבֹּחַ שְׁלָמִימָה וְאֶת־
אֶתָם לְאֹרֶן הַבְּתוֹן
וְלִבְנֵי לֶחֶם עֹלָם מִשְׁפַּט
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְיָדָה לְד'
2. וְיִקְרָא הַשֵּׁם מִשְׁפַּט
הַבְּתוֹנִים מֵאֵת הַעָם אֵת
וְכֹחַ הַקּוֹחַ אֵם שׁוֹר אֵם
שׁוֹר וְנָתַן לְכֹחַ הָרֹעַ
וְהַלְוִיִּם וְהַקֹּהֵן:
- דברים יג
3. יְדִיו וְתִבְאִינָא עַל
אִשִּׁי יְיָ אֵת הַחֶלֶב עַל
הַיְהוָה יִבְאֵנוּ אֵת הַיְהוָה
לְהִקִּין אֶת־נִפְוָה לְפָנֵי
יְיָ: וְיָקֵר לְד'